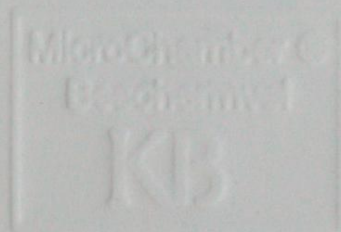

't Nieuwsgierige
AEGJE,
KLUCHTSPEL.

Nooit voor deezen,

ZOO,

Op de Amſterdamſche Schouwburg vertoont.

TE AMSTERDAM,
By *Jacob Lescailje*, Boekverkooper op den Middeldam, naaſt de Viſchmarkt. 1679.

KORTE INHOUDT.

't Nieuwsgierig oog, dat niet begrypt hoe 't moet óf zal,
Zien wy gemaatigt en geleert, door ongeval,
D'ontrouwe onkuische zyn ontdekt bedryf verfoeyen,
En diefstal achterhaalt, zó moet de deugt steeds bloeyen.

A. V. Bógaart.

VERTOONERS.

Freek, *Schipper.*
Aegje, *Zyn vrouw.*
Wiebis, *Knecht van Freek.*
Picaron, *Hoerewaard.*
Bellecóleur, *Hoerewaardin.*
Aneta, *Snólletje.*

Het Tooneel is t'Antwerpen, in de Lepelstraat, in 't voorhuis van een Hoerhuis.

Het Kluchtspel, begint omtrent de middag; en eindigt in den avond.

'tNIEUWSGIERIGE AEGJE.

KLUCHTSPEL.

EERSTE TOONEEL.

FREEK, *en* WIEBIS.

WIEBIS.

IA wel dit wachten, schipper, dat zou de droes
verdrieten.
Ik bid je, laeten we de snól ereis opschieten,
En met 'et lag deur loopen, wat dunk je? ze kost
Wel twiemael weêrom wezen, van daer ze de
hoer haelen most.

FREEK.

t wil men zelf hier niet van daen bannen; dat 's gien zeggen,
erhaest jy je niet.

WIEBIS.

Laet jy je zó veul gelegen leggen
n deuze motkas?

FREEK.

Jae tóch, Wiebis, jy verstaet 'et je niet;
'aer ik kom, ze hebben nergens nae zó veul verschiet
s hier, altyd vind ik hier wat nieuws, óf 't is 'er te haalen.

WIEBIS.

geloof, schipper, dat je 't ook duur enoeg moet betaalen.

FREEK.

'arachtig niet.

WIEBIS.

Je bint ook duvels vies op 't vrouwevel;
s 't ook al ezeid is, jouw Aegjen is ummers wel,
'at mag ik kallen van wel: je kent gien beter vrouw wenschen,
nne je wilt altyd op en ander bed, dat het de menschen

Iens wiften, fchaamden jy je niet dood? je bint, die je bint?

F R E E K.

De mieften menfchen flachten jouw wat, die binne blind;
Je hoort ze mieft, by de gis, de dingen vervloeken,
Of pryzen, die ze niet kenden, óf wouwen onderzoeken.
En zó men wat doet dat zy veur kwaet hebben op evat,
Zó word men, om ien haverftró, gelaftert, en beklad,
Daerom zou ik myn doen, wel verhólen willen houwen,
En as ik koft, Wiebis, jouw zelver ook niet toevertrouwen;
Wangt je komt mit jouw ftyloorigheid ftaeg mé veur den dag.

W I E B I S.

Ik verftae, dat en eerlyk man by gien ander flaepen mag
As by zen eigen vrouw, en ik zel 'er by blyven,
Daer mé is 'et uit; zie daer, ik zel je me leeven niet ftyven,
In jouw vuile ranken, maar je die ftaeg zoeken óf te raên,
Tót je jouw bétert. Dien ik je zó niet? je meugt me laeten gaen
Wangt ik maak 'er fchier zonkt óf zulken fchippers knecht t
Dan hoef je me niet te vertrouwen. (wezen

F R E E K.

Hoefden ik je dan niet te vrêzen,
Ik weet werentig wel wat ik doen zou, gelooft dat vry;
Je fekfeert me genoeg, maar men dunkt dat ik al hoor, hoe jy
By elk ien men in 't ópenbaar ten toon zoud ftellen;
Mit al wat je van men ezien hebt ten vuilften te vertellen.
Je bint me óver al op zy, ik heb gien vinger in d'as
Kenne fteeken; zonger dat ik mit jouw op efcheept was.
Gelyk as nouw mé, wat hebje me zo naauw te waaren?
Loop, pas op 't fchip.

W I E B I S.

Ik liet je goekoop veur den drommel vaare
Wangt je zelt 'er dóch wezen moeten, zó ik vertrouw,
As ik gien deerenis en had mit jouw eerlyke vrouw;
Jouw eigen vleiffelyk Aegje, ze zou 'er an 't end treuren,
Kwam 'er jouw gruwelyke manier van leeven te veuren.
Zeker 't is hiel weinig om jouw, dat ik jouw bieftigheit zwy

F R E E K.

Je maakt me de kóp zó kroes, dat ik fchier den brui van je kry
Ik mag jouw gezóchte barmhartigheit tóch niet lyen;
Ik word jelours; dat je zo diefhenkers veur 'er durft ftryen.

Je hebt wis wat mit 'er uitſtaen; dat je zo veur 'er ſpreekt.

WIEBIS.

'k Lach met dat zeggen.

FREEK.

'tIs beget óf 'er allen ding ontbreekt;
En of 'er gien elendiger menſch, as zy, is geſchaepen:
Om dat ik en ander zoen, terwyl ik by heur niet ken ſlaepen,
Belief ik 'er niet genoeg? en geef ik 'er niet al 't plazier
Van de worreld? het ze niet al wat ze bedenken ken ſchier?

WIEBIS. (willen.

Schoon beſcheid, maar dan moſt ze niet hier nae Antwerpen
Je kent buiten je kóſten heur nieuwsgierigheit ſtillen,
Die ze het om deuze ſtadt te bezien, wangt je hebt de vracht,
En 't óvervoeren tóch an je zelven, en in je macht,
En je wilt niet, hoe ze je bid om iens mit je te vaaren.

FREEK.

Wie zou t'huis blyven? as we beî te gaâr op den tril waaren?

WIEBIS.

Wel niemand niet, ze het kind nóch kraay, wat veur een vraag

FREEK. is dat?

As óf men veur gien brand, nóch ongeluk, te vreezen had.

WIEBIS.

Ik weet waarachtig niet waer 't op 't leſt nae zel lyken!
Met jouw ontſchuldiging; zeg Aecht zou me in de pót kyken
En daerom hou ik 'er van Antwerpen van daan, dan ſpreek
Je de warheit, ay wind 'er tóch gien doekjes om ſchipper Freek.

FREEK.

De duvel, Wiebis, hiet me tóch hier gien Freek, van je leeven;
Ik heb men zelf met veurdacht de naam van Criſpyn egeeven
Gelyk je weet; om hier onbekent te kommen, en te gaen.

WIEBIS.

Dat ik me nooit verzinnen zel, daer wil ik je gien bórg veur

FREEK. (ſtaen.

Dat zeg je zó maar.

WIEBIS.

Ik weet 'er niet van, wil jy jouw naam verzaaken,
Ik wil niet liegen.

FREEK.

Nouw, Wiebis, nouw ik zel 't weêr goed maaken.

Je bint ook wel kluchtig as je begint, je liegt ummers niet;
Niemend vraegt jouw óf 'et waer is dat ik Crispyn hiet,
Waer meug je veur vreezen.

WIEBIS.

Zie toe, as ze me daer nae vraegen,
Zó beeld jy je giensins in, dat ik, om jouw te behaegen,
De warheid verduisteren zel, neen, dat is uit de kyk.
Dan jouw naam, dan jouw vrouw hier te verzaeken, en ..

FREEK.

Je hebt gelyk,
Je hebt gelyk; 't zel tóch angders niet mit je deugen.
't Is wel, lieg niet, as je wat evraegt word, 'k heb 'er niet teugen.
Hy is ook wel an ehaelt, die nae jouw pypen danksen mot.
Nouw bin je men knecht nóch maer, maer wat zou het...

WIEBIS.

Daer is de Vodt.

II. TOONEEL.

FBEEK, WIEBIS, BELLECÓLEUR.

FREEK.

Bin je daer Juffrouw Bellecóleur? ik wacht je mit smarten.

BELLECÓLEUR.

Vergeef 'et mey, Sinjoor Crispayn, het deert mey van harten.
'K ik hey geluópen da 'k ik zweet.

FREEK.

Wel hoe! breng je niemend meê.

BELLECÓLEUR.

Mooy Nelleke kost van doag niet kómen, moar steld au te vreê,
'K ik wacht zó onze Aneta, die behoagde au wel voor dezen.

FREEK.

't Is waer, maer 'k wodde wel dat 'et Nelletje kost wezen,
Ik heb nouw zuk en zin in heur, 't is zuk en geneuglyk dier.

BELLECÓLEUR.

Da 'k ik weet road...

FREEK.

Ik bin teugen den aevend wel weêr hier.

Ik

'k zel ondertusken van Wiebis stil zien óf te raeken.
Die drógert, daer hy is, mit me altyd zó te bewaeken!
Zie daer, daer komt Aneta, laet me gaen, eer ze me verlet.

BELLECÓLEUR.

Beluofde me auw woord te hauwe, Sinjoor Crispeyn?

FREEK.

Ja beget,
Daer is men hangd, t'aevend bin ik weêr hier. Is de deur achter (ópen?

BELLECÓLEUR.

Gewisselayk, joa.

FREEK.

Kom Wiebis, we zellen achter uit loopen.

III. TOONEEL.

BELLECÓLEUR, ANETA.

BELLECÓLEUR.

AWel, Aneta, hede een galant, voor au, geprospereert?

ANETA.

Wa zau 'k ik? ba neen.

BELLECÓLEUR.

Dan heb ik 'er au een bescheert.

ANETA.

Gay moe get liegen! wie dóch?

BELLECÓLEUR.

Bezuukt eens ógh gey 't kunt roayen.

ANETA.

Da es mey onmógelayk.

BELLECÓLEUR.

Hey es hier gezóayen, en gebroayen.

ANETA.

Carbonkel?

BELLECÓLEUR.

Neen, 't es een vreemdelingk.

ANETA.

Hoe noar es 't Crispeyn?

BELLECÓLEUR.

Mafói, gey roayt 'et justemant, en 't kost ook niet anders zeyn;
Als g'au wel bedacht, ógh hede van zeyne komst vernómen?

ANETA.

Meyn ziel niet, woar es hey?

BELLECÓLEUR.

Hy zal hier voor den avond komen.

ANETA. (doan;

Dat wey hem misten, wat zau het zeyn? het woar met ons ge-
Hy mokt, dat wey nóch gevugelayker weyze kunnen bestoan.

IV. TOONEEL.

BELLECÓLEUR, ANETA

BELLECÓLEUR.

ZEmers 'kik en beleefde geen dezoloater stoat meyn doagen.
'tEs ógh me de liê, in een slechten teyd, niet en kan behoagen,
Hoe men zich toetoakelt. De gruotste liefhebbers, wie zau 't vermoên!
Schuwen ons gezelschap, en willen zich bey zich zelven gedoen.
Kik kan wel in onze gebuur toestaan, wyl zeyn goegje aan 't geypen,
Hey 't al beyna verbezicht heet, wat hy vangen kost, ógh greypen
Dat hey zich sóber wil behelpen met zeyn eigen vrauw.
Moar dat hey, zuo de roep goat, van zeyn bedreyf berauw
Zau hebben, geluof kik niet; want hy voort aan met Uffrauwzeeren
Zeyn reykdom weêr te winnen zuukt; geleyk hey die pleeg te verteeren.

ANETA.

Ik heb 'et mee gehoort, zeyn winkel es haast kloar.

BELLECÓLEUR.

De hiele stadt es 'er vol af, moar, hey beginnet moar,
Kik moak zeyn rekening, dat 'et niet lang met 'em zal duuren;
Want, schoon men onze woar op credit wil verhuuren,
Om de kalanten an te hauwen, op huop va milder teyd,
En hoe men zeyn gemoet, om hoar te verplichten, kweyt,
Ze keyken 'er van af. óch! 't 'es niet as veur dezen;
De lie moeten nauw alle vroom tegen hoaren dank wezen:
Bey gebrek van specie. Kik weurde beyna desperoat.
Kik weet niet woar kik 't zuken zal, dan vluk ik de lepelstroat,
En

En d'uur, en ſtond, da wey'er zeyn komen woonen.
En dan vluk ik Picaron; doar 'k ik mey door hier liet troonen.
Hey vertoogde mey datmen zich hier vrey ter neêr mocht ſloan
Da hier de ſtoapel was, dattet hier al noar toe moet goan;
Wa gerieft wil zeyn met verſchiet, zonder ees te payzen
Dat ze zelden hier kómen die 't veur anderen willen ontvayzen.
En die vógels de vetſte zeyn. dien lósból, dien onverſtand,
Dien verdoemeleyken weysneus, dien lanterfant,
Dien valſen rabaut; hey beluofde mey te trauwen,
Maar hey zukt hem ſlechts te meſten mettet zwieet van de vrauwen.

ANETA.

Moar Uffrauw! hoe voarde ooik uit óver onzen Sinjoar.

BELLECÓLEUR.

Ba zau ik ik niet? heet hey wel éne negemanneke moar
In een ronde ſes moanten te berde kunnen brengen?
ógh iets tót onderhaud, zedert 'k ik mey met'em gingk vermengen?
Dat nau al drey joar es? es 't niet e looigenachtige fiel?
Hey ſertificieerde mey, dat hey, volmókt en gentiel,
Het kioartſpeelen verſtond, en een bieurze te knappen,
En in zeyn eerſte proefſtuk lót hey 'em op de doad betrappen.

ANETA.

Da was toen hey de 50 kroonen leende uit een vreemde zak,
Dien brók was te vet, en dat dé dat zey 'em opbrak.

BELLECÓLEUR.

Doar komt meynen geſalueerden. ziet hem ees ſtappen,
Geleyk een die zeyn vervólger poogt te ontſnappen.

ANETA.

Evewel ſcheint hey niet kwoaleyk te vreden; want zeyn geloat
Betuigt wat heylzaams.

BELLECÓLEUR.

'Kik mók op zeyn vals wezen gieenen ſtoat.

V. TOONEEL.

BELLECÓLEUR, ANETA, PICARON.

PICARON.

KIk heb doar wa kóſtelayks, wa vreemts, ter halver wegen
Van onze Lepelſtroat, in het verzier gekreegen,

Zoa

Zoa 't ons nie werd ontbuit, eer 't onze deur passeert,
Zie 'k ik hoast in meyn leege beurs een schat getransporteert,
En nieuwe kleedinge voor au liên te próspereeren,
Ze zeyn nie noar de móde, moar men kan ze refórmeeren.

BELLECÓLEUR.

Wa he de dan in 't oogh?

PICARON.

Een dierke fris van geloat,
Wel wa mismokt gekleed, moar de stóffe es delecoat,
En 't laywayken van ongemeene faynte; hoare kóp, en
Bey hoare armen zeyn rondom bezet met gauwe dóppen. (wil
En 't layf met zilverwerk behangen, zey en weet niet wa ze eerst
Gaysloan in 't wandelen, en stoat op elk een voetstap stil.
En keert, en wend zich, hier, en gins, met mond en oogen,
Gelayk een haute pop. ógh 'k ik ben schandelayk bedroogen,
ógh, zey es uit 'et zoad van een botten Hóllander verwekt,
Keykt ze genokt ons, wat een wonderlayk aspekt,
Wat dunkt au? geeft zey niet een treffelayke huópe?

BELLECÓLEUR.

Het scheynt een Poëtersche, ógh een tweede Caliópe.

ANETA.

Een Ambassatrice van het Heliconse rót.

BELLECÓLEUR.

Het leykt beylóy wel een Eclips in de breypót.

ANETA.

Het leykt een nichteke, dit wonderboarleyk teeken.

PICARON.

Loat mey begoan, 't benieuwt mey hoar eens oan te spreeken.
Me permissie Nichteke, wa mokt gey zuó alleen?
Hedde geen gezelschap? ógh wilt gey 'er geen?

VI. TOONEEL.

PICARON, BELLECÓLEUR, ANETA, AEGJE.

AEGJE.

WEl ik neem de stoutigheid, en ik keum in zonger vraegen,
Ben jy 't, Jan neef, zó zel 't hier zen leeven niet daegen.

PICARON.

Hau kent gey mey nie, meyn lieveke, *Monkeur*?

'K ik

'K ik ben auw Cauwezyn, *je swie vót Serviteur.*

AEGJE.

En zie je dat uit 'et oog, dat ken ik niet gelooven.

PICARON.

Mafóy gey geleykt auw moeyer; van onderen tót bóven.

AEGJE.

Hier bin ik in de ly, als een verjaegden hongt,
Wangt duske groote gekken kyken je de woorden uit de mongd.
Hoe tier ik me best an? wel vriend ik heb gien kennis anje,
Jy noemt myn nicht, hoe nae hiet jy neef Jan van Spanje?

PICARON.

Ba ja 'k ik, meyn geest getuigde mey zuó droay 'k ik au zag,
Dat, ongetweyffelt, auw moeyer in auw oogen lag,
'K ik kreeg door 't hieelen leyf een gruóten alteroatie,
Mey dócht 'k ik kon au va weezen en van foacie.

AEGJE.

't Is onmeuglyk, ke daer, de klink is uit de keep,
De menschen keunen mekaer nouw langer by de greep.

PICAKON.

Mey dócht, dat in meyn droom auw beeld in meyn Salet
zwierden,
Zuó effectif als oot Apel van zeyn Palet itierden.
'K ik was ontstelt, meyn neus ontsprank als een fonteyn,
Meyn schat, al sloapende zag ik au in de kasse van meyn breyn.

AEGJE.

Wel dit lykt schier en zaek die ik verstaen ken;
Wangt men zaid het bloed dat kruipt daer 't niet langer gaen
ken.
Dit keumt te schielyk op, wet Engel het myn hier ebrócht!
Ik heb zó eventjes nóch om jouw edócht.
Men moêr het me veul ekalt, dat heugt myn ondertusken.

PICARON.

Welkom meyn Nichteke, zeyd welkom met een kusken.

AEGJE.

Jae zaideze, daer weunt Jan Neef, die grooten hangdel het,
Van Antwerpen op Spanje, en dat is en groot kadet.
En nae dat ik zie zó binje de zelfde kaerel.

PICARON.

Zuó ben ik ook meyn lief, meyn langgewenste paerel,

Wa mókt gey zoa alleen? ógh komt gey hier om meyn?
Zegt mey d'oorzaak lief, 'k ik zal auw behulpzaam zeyn.

AEGJE.

Ik kom hier om 't gezigt van deuze ſtad heur ſchoonheit,
Om dat myn Freek zey dat die zó in 't oog ten toon leit.
Kyk, dat 's myn man dat je 't weet.

PICARON.

Heet hy ou hier gebrógt?

AEGJE.

Neen hy tóch niet, 't ſchaamt zen zelven, 'k wod dat ik 'er niet om dócht;
Wangt, hoe! zou ik een ſchipper tót een man hebben, die zó dikwils moet vaaren
Nae Antwerpen toe, en zou ik, in drie hiele jaaren
Dat ik 'em kreeg, niet iens zien waer hy blyft? fitta,
Ik wil 'et zien, en ik zel 'et zien, zeiden ik zó teuges hem, zonger gena,
Hoe zel 't, tuſken myn en jouw, lukken? wie het van zen leeven!
Al hoorden ik je niet toe je koſt niet minder om myn geeven.
Had je me de ſtad zó ſchoon niet veur edaen,
Ik had zó graag niet eweeſt om mit je te gaen;
Je kent myn nuuwsgierigheit wel, je had moeten zwygen,
Maar wat baaten 't me? hy ſloeg gien acht op myn bidden, en drygen,
En hy dé zen zin, as dit zeiden hy, zoet Aegje, zoet moer,
Je had groot gelyk, as ik 'er om een ſpeulreisje heen voer,
Dat ik je beſloorde mé te neemen. dan zou 't nerges nae lyken
As ik zonger jouw gingk, maar, wie zel je nouw de ſtad laeten kyken?
Wie zel daer mit je ſlent'ren, allien te gaen is gien fatſoen,
En noemden ik Wiebis, dan zeiden hy, die het daer wat aârs te doen.
Al had ik daer tien paar hangden, en wel tien paar voeten,
En tien mongden, ze zouwen daer al den vleet werken moeten
Van dat we daer keumen, tót dat we daer weêr van daan gaen.
Maar hoor, mem, zeiden hy zó, 'k beloofje, laet 'et op myn ſtaen,
We zellen 'er, eer je 'er om deinkt, t'ſamen na toe peuren.
't Zel me, as ik en reis óf mier nóch edaen heb, meugen beuren.
't Schort immers daer niet an, dat ik niet genog van je hou?

En

En dat was ſtaeg weêr an zen zeggen, as hy vertrekken zou.

PICARON *alleen.*

Gey zeyt het woart, mafoi, dat men au van de huig lichte.

AEGJE.

Wat zegje Jan Neef?

PICARON.

'K ik? niet, excuzemoy meyn Nichte.

AEGJE.

Dunk je dat Jan Neef? ja wel men dunkt 'et mé
Dat 'et niet mooy is. hoor, weet je wet ik dé?
Zó drae as hy vertrokken was pakten ik men biezen,
En ik peurde ſcheep, zonger ien Ameré te verliezen,
Om zonger zyn weeten met 'er vaert Antwerpen te bezien.
Ik nam, wat nodig was, op ſtaende voet mé mit ien (pen,
Te weten hongderd guldens an geld, om myn zelfs te bedroo-
En ik keek dwars van myn huis óf, ik dócht loop, wil je loopen,
Wil je me niet mé neemen, en geef je me dit maal weêr ſlip?
Dan neem ik, an myn zelfs het beſte gezelſchip,
En de dóbbers in de zak, daer mag ik op vertrouwen,
Die zellen me ter nood het hoofd wel bóven houwen.
Zou 'k wachten tót hy men mé nam?

PICARON.

Wanneer belande ge hier?
En woar hede al geweeſt? kik bidde au doe me da plazier,
En verhoal 'et mey, kik hoor graaig de kaut van auwe noatie,
Wey Brabanders diſcoureren wel, moar nie met zulken groatie.

AEGJE.

Ja wel, je vergt me zó veul, Neef Jan, dat ik 'et je niet zeggen ken, (eweeſt ben.
Ik weet wel wanneer dat ik hier kwam, maar niet waer ik al

PICARON.

Ba lieveke, al zweeigde ſtille, zó voldoede.
Zet au een weynig neêr, gey zeyt gewiſſlayk moede.

AEGJE.

Ik laet 'et me al doen. wet zó, zó zat ik leſt.

PICARON.

Schenk mey een dronksken weyn, moar, tap voor al van 't beſt.

BELLECOLEUR.

Da au belieſt Sinjoor, gebie me als auw ſervante.

Gelieft au Muscadel? ógh weyn van Allekanten?
ógh Canoarische Malevazay? gey hebt auw keur van 't nat.

ANETA.

Dat es woar Uffrauw, moar ze luópt uit een vat.
Sinjoor zyd dy gerust, 'k ik zal au wa goan beschoaren,
Wa lakkers en wa zuuts, da drinken de vrauwkes goaren.

PICARON.

Breng ook in hoast wa voor de moag, het es reets óver noen.
A wel meyn Nichteke?

AEGJE.

Om je bescheid op je vraeg te doen,
Gust'ren aevend kwaemewe hiel laet veur windt binnen streeven,
En ik wodde me voort op staende voet an langd begeeven;
Wangt waer trok myn hart anders nae as nae 't gezicht van de (stat?
't Vlaide me niet daer te leggen pannekoeken, dat je 't vat.
Maer daer was een man scheep die zey teuges me, mit je believen
Vrouwtje, je bint hier vreemt, nae 'k hoor, 't is hier vol dieven,
Die op een mensk passen, en besteelen, eer mèn 't vermoed,
Je kent tóch by nacht nergens veul loopen, daerom, wat je doet,
'k Raed je om best wil, blyf hier te nacht in 't schip vernachten;
Je zelt je by daeg zelfs kwaelyk veur 't geboefte kenne wachten,
Of heb je hier vrienden? jae zayden ik zó, en 'k noemde jouw,
Neef Jan van Spanje, maer 'k wist niet waer ik je thuis brengen (zou.

PICARON.

Was au de plots zó van meyn lógement vergeeten?

AEGJE.

Jae deeg'lyk.

PICARON.

Wat deede, bleefde scheep?

AEGJE.

Zou 'k niet? wel te weeten.

PICARON.

Meyn lieve Nichteke wa moeit 'et mey, da 'k ik,
Au niet heb opgepast, 'k ik ben niet in meyn schik;
Moar 't es gieen nood, 'k ik beluóf 't au weêr goet te moaken.
't Zal meyns bedunkens noar den noen geveuglayk smoaken,
Da way eens wandelen; men hutst dus de genutten spais,

Da zey niet an en brand. en zend die noar den eys,
Terploatze doar men die, met groacie, wil ontloayen.
Gey zult meyn gaſt zeyn, gey en moe mey niet verſmoayen.
Gey hebt gewiſſelayk apeteyt.

AEGJE.

Dat heb je wel egiſt,
Neef Jan van Spanje, ik zeg, zonger erg óf liſt,
Zó as ik 't mien, ik weet van gien allemóde Frankſen,
'k Heb honger begaen, ik zel wel hageneveld ſchrankſen.

PICARON.

Doet zuó...

ANETA.

Sinjoor doar es de weyn, al hede wa lang getoeft,
Bekloag au doar niet van; 'k ik heb alle onze weyn geproeft,
Om wa deegs te tappen.

PICARON.

Hede wa deegs kunnen vinden?

ANETA.

Ja trauwe.

PICARON.

Ba gey doet zeer wel; 'k ik ſpoar geen brood voor vrinden.
Hebt dy ook vreemde luſt vrauw Nicht? gebie wat au belieft,
'K ik pays gey zyt niet te vergeefs in 't vrauwenboek gegrieft.

AEGJE.

Ontſtel jouw niet vriend, ik voel wel hoe je waen leid,
Jae, ik heb een man die mee ſpeult, óf die dwars in de baen leid,
'tIs nouw zó, dat hy me niet mee hier nae toe het willen nemen,
Hoe 'k 'em daerom heb ebeên, maer, zonger hem te fleemen,
óf te flikfeóyen, ik gae recht deur zee. zie, ik moet
De waerheid zeggen, hy is teuges me óvergeeven goed.
't Is een hen die ayeren in de kas ken leggen.
Je kent mit een lachchende mongd gendag teuges je tas zeggen.
En, al gek jy der mee, hy arbeid as ien hongd,
Trouwens, 't is gien ſchaede; wangt hy wind geld as ſtrongt,
Enne ik ſpreek aârs niet as van maeken en breeken,
Wil ik al ereis ſnoepen, 'k hoef 't in gien hoek te ſteeken,
Hy zou kwaelyk in zen ſchik wezen as ik 'et niet en dee.

PICARON.

Vrauw Nicht, dit paſt op au, a vótre ſantee.

AEGJE.

Grammeſijs neef Jan, ik zel 't mit dorſt verwachten,
Die zukke ſpeune zuigt hoeft niet van dorſt te verſmachten.
Zusje, ik breng 'et jouw, wet zó, dat zalft ien vonk,
Maar wetten zoete wyn! vrouwtje wel bekomtje dronk.

BELLECÓLEUR.

Uffrauw, 'k ik meyn de grond van dees rivier te peylen.

AEGJE.

Dat loof ik wel; is dat ien haven om verby te zeylen?

PICARON.

Aneta, ſchenk mey drey friſſche roemerkes uit de kan.
Lieveke, 'k ik breng au een troyke op de gezondheid van auw (man.

AEGJE.

Dat ken ik niet verby, 'k wil ook om zynent wil niet kreuken;
't Is zukken lieven blók, je zout ſtókvis op 'em beuken.
Maar, daer valt me wat in, Jan Neef, dat beneemt me al myn vreugdt;
Dat myn man jouw iens bezócht, terwyl ik hier zit, lieve deugd,
Ik wiſt myn leeven gien raed! hoe zou hy op zyn neus ſtaen ky- (ken,
Hy zou me, veurwaer, wel luſtig deur meugen ſtryken.
Wangt myn hier te vynden, daer hy me teugenwoordig t'huis vermoed;
't Is zeker een ſtout beſtaen van me, doet 'et niet?

PICARON.

Ba 't en doet.
Dat zau 't eerſt zeyn als het Couzayns, vriendſchap niet en mocht veelen,
Hey heet au te lief, gey zaut 'er veel eer zeyn hart door ſteelen.
Het is ſerteyn een oardige trek die gay auw lietſten ſpeelt,
Doar hy verblyd om zal zeyn, 't en zey het hem an 't verſtant (ſcheelt,
En doar foalt 'em niets an.

AEGJE.

Wel, 'k laet me van jouw overhaalen.
Jan Neef; je bint wyzer as ik.

PICARON.

De weyn mo[illegible]niet verſchaalen;
Doar bloeyen drey rooskens, vrauw Nicht, zey wachten ou.

AEGJE.

Twie gingen deur, maar de darde was in 't nouw.

P ic

PICARON.

Vrauw nicht, deez roemer es tot meerder vriendschap geschon-
(ken.

AEGJE.

Ik bin der meê te vreên, maar zó doende raek ik dronken.

BELLECÓLEUR.

'K ik bid au accepteertse, en zetze an auwe mond.

AEGJE.

Avoes neef Jan, ke daer, ik voel zo waer al grond;
Ik scheyer uit, holla, je hoeft niet meer te schenken.

PICARON.

Deez weyn, meyn lief, en zal in geenen deel au krenken.
Aneta spoeit au droay, de kan moet noa de kroan.
Couragie Nichteken, het moet 'er nauw op stoan,
't Sa lustig, en galjoart, loat ons waf vreugt voortplanten:
Woar zeyn de musicyns, woar zeyn de musikanten?

BELLECÓLEUR.

Singjoor, geluóft es mey, de nering stoat as stom,
Doar ziet nie eenen schrabber noar deur, ógh venster om;
En komt 'er een' Singjoor, kik zeg 't ter goeder trauwen,
De lie zey willen graayg hun vreyigheid behauwen;
Een speelman stoat en goapt zó staut, als onbeleeft,
En telt de kuskes die gey auw matressen geeft.
En neemt gey blinde lie, zuó hebde gey 't om 't even,
Een luyen leidsman die van den blinden moet leeven.

ANETA.

Gezegent zey auw weyn, gelieft au ook iets meer?

PICARON.

Voor eerst niet, beyd nóch wat, moar dit is meyn begeer,
Dat gey lie gelieft een weylken te passeeren;
'K ik heb iets zonders met meyn Nicht te discoureeren.

BELLECÓLEUR.

Dad au gelieft meyn Heer, gebied met authoriteyt,
Uffrauw dit zal zeyn tót een minneleyk afscheit.

AEGJE.

Wyfje, ik zel 't doen, hoewel myn lust niet te drinken,
Wil je 't looven je meugt; de wyn maakt krommesinken:
Myn dunkt dat ik te veul van deuzen drank verslind.
Nou avous dan, vryster, of wyfje wat je bint.

ANETA.

'K ik bedank au Uffrauw, behoudens auwe groacy;
Deez weyn es vrauwen weyn, 't es moar imaginoacy.

BELLECÓLEUR.

Voart wel gelievekes, goat voort in auw gesprek,
Sinjoor, met auw verlof, wey goan noar ons vertrek.
En zuó au iets gebreekt zuó roept an ons Aneta.

ANETA.

Sinjoor, geluoft da 'k ik den heelen teyd gereed sta.

VII. TOONEEL.

PICARON, AEGJE.

PICARON.

Hoe heeget de fortuin dus noar meyn wensen gekeurt;
Da mey het lieffelayk gezicht, vrauw Nicht, van au gebeurt,
Gieen honig es zuó zuut, nóch lieflayke Sucoade,
Ach! ongemeene vreugt, ach ongemeene genoade.
Meyn lief, meyn hart, meyn ziel, meyn leyf, meyn schat, meyn (Nicht.

AEGJE.

óch! lieve Jan neef, óch myn hooft is myn zó licht,
En dorst ik 'et zeggen, verwaer ik kryg 'et jak an;
't Is al te schielyk Neef, ik heb 'er zó de kak van.

PICARON.

Wa leed doar an, meyn Nicht? gey zeyt bey mey niet vreemt,
'K ik zal auw lyfgoard zeyn, die trouwlayk achte neemt,
En mórgen zullen wey doorsnuff'len alle weyken.

AEGJE.

Jae daer verlang ik nae, hier is al veul te keyken.

PICARON.

Doar 's 't onbeschóften rift van den grooten Tiró lier,
Die stak in elken diefzak een heelen tonne bier,
En als hey dorstig was, dan nam hey een heel Momvat
En zetten 't vuór de kop, en zuóp 'et uit door 't bomgat.

AEGJE.

Ik schrik dat ik 'et hoor, wat onbeschóft was dat?
Mocht hy zó zuipen? heer, wet of hy dan wel vrat!
Maer dit benuwt my 't mieft, waer weunde die sintfelten?

PICARON.

Hey woonde hieel om hoog, zeyn huis da ſtond op ſtelten,
Nóch zult gey zien een vrauw, die niet at in zeven joaren rond.

AEGJE.

Jemy! dat lykt onmeugelyk, óf had ze dan gien mond?
Ik heb van zuk gedoen wel dikmael hooren ſpreeken,
Maar pryswaerdig is de man die zelfs wat het ekeeken.

PICARON.

Doar bey zuó komt Raſottoſóldus, geweezen praktezeyn.
Hey bried in de zon, en droop in de moaneſcheyn,
Serteyn, 't es onpóſſibel, met monde te ooirbooren,
Al die extremiteyten die gey zult zien en hooren.

AEGJE.

Ik wodde wel dat myn Freek wiſt, deur d'iene óf d'aere tólk
Dat ik hier zit, nouw ik geankert bin by zuk een deeglyk vólk.

PICARON.

Gey hebt geleyk, en 't zal geſchiên, neemt da niet in bedinken.
Dit tritske zullen wey op 't goed ſucces goan drinken.

AEGJE.

Wet plaeg, ik ken niet mier, ik bin zó dronken as en ſmient.

PICARON.

En zuó gey 't nie en doet, meyn leeven geen meer vriend.

AEGJE.

Dat 's ien veur ierſt, dat 's twie, ay! laet 'et daer by blyven.

PICARON.

'K ik zeg au Nichteken, moak da wey nie en keyven.

AEGJE.

Daer leyd de darde dan, nouw maalt 'et huis al om,
Al wat ik zie is ſchief, óf ik bin zelfs zó krom.
Ik zweer 't neef Jan, deez drónk die vat me by de lurven;
Ik heb van deuzen dag, gien brood as hier ekurven,
Huinochtent had ik ook het hooy al vroegjes thuis,
In ſuikerde brangdewyn, met de Schipper veur de Combuis.
óch! Neef, ik biegt recht op, ik ken 'et niet verſchuilen,
Ik moet ien deuntje zingen, óf ik moet ien uurtjen huilen.

AEGJE zingt met halve woorden.

IK droeg 'er wel eer een kransje ſchoon,
En dat benyde zó rykemans zoon,

Hy kunder zó vleyen,
Ik liet me verleyen,
Hy brócht me daer
Ik miende dat het den hemel waer.
Het was' er goed wezen op deze zaal,
Ik had' er myn willetje kieltemaal,
Van alle banketten
Mocht nymder niet letten;
De koele wyn
Die drunk men uit goude schaalen fyn.
Wy radkten zo minnelyk an den dans,
Hy plukten de bloemetjes van myn kranz,
Hoe meer ik 'et weerde,
Hoe minder 't hem deerde;
't Was spyt van myn,
Ik weenden om 't maagdekransje.

P I C A R O N.

Wa klinkt mey dat in 't oor! moar engel wa kunde kweelen!
Dit óverwind de zakpyp, en al hoar liefl yk speelen!
Gratioose, elókwente vrauw, auw stem es lauter melody.
Auw geest es geaukert in de diepe poëzy
En da 'k ik twyffelde óf gey van meyn geslacht mocht weezen;
'K ik zau 't uit de goaven van auwe zeden leezen;
Den toestand van auw stoat, ontleed gey zou propeys,
Da 'k ik au koningin van alle vrauwen preys.
Gieen rykdom es zó ryk als weysheid in alle zoaken,
Daarom wil 'k ik au erfgenaam van allen myn rykdom moaken.

A E G J E.

Ik dank je duizend rouwe, Jan Neef, dat je me kent,
Maar dat keumt tyds genoeg as je dood bent.
Ay my! hoe moe ben ik, ik ken niet langer zingen.
De roemers dankſen al, my dunkt de muuren springen.

P I C A R O N.

't En es gieen nood, meyn lief, 'k ik weet wel wat au schort,
Gey komt een roemerke van dezen weyn te kort.

A E G J E.

Ik heb al jucht genoch, ik ken niet mier verdraagen.

P I C A R O N.

Dit roemerke moet uit, óf 'k ik zal au beklaagen.

AEGJE.

A my! wat gaet my an? ik bin wel hallef dood.

PICARON.

Gey drinkt hieel puntig, lief, de helft loopt in auw ſchoot.

AEGJE.

Myn lieve Jan neef, ik bid, ay! laet me nouw mit vreeden.

PICARON.

'K ik zal au het hieele leyf van ons geſlacht ontleeden.
Hau da gey mey beſtoat, en hau de vrindſchap kwam,
Gelooft Mevrauw, gey zeyd al vrey van hoogen ſtam;
En heede nie gekent Bombromius de pyper?
In zeyn leeven geoctroyeerde ſchoareſlyper.

AEGJE.

Al zou ik ſterven ik ken niemand uit den hoop.

PICARON.

Deez man was als een wolk, die 't ingewand doorkroop,
Mon onkel de boffon, een vermaart neetekraamer,
Was opperthezaurier, van Uffrauws achterkamer.
Hebd dy hem nie gekent?

AEGJE.

Neen zeg ik iens veur al.

PICARON.

Hey hielt toesjoers veel ſchoone klepperkes op ſtal,
Matante Pimpelpaars da was zuó ſlachten dier niet;
Zey trauwden den brauwer uit den gaudgeelen biervliet.
Hoor dy wa da 'k ik zeg?

AEGJE.

Ik weet 'er niet van.

PICARON.

Hau meyn lief, wil dy ſloapen, wa helpt meyn zeggen dan,
Wa helpt dan, au deez zaak van nieuws te renóveeren?
Met dezen dronk, mevrauw, zult gey den ſloap hoaſt weeren.

AEGJE.

Hemme, neef Jan van Spanje.

PICARON.

Hier helpt gieen bidden oan;
Gey moet mey zonder genoay, den deezen ook doodſloan.

AEGJE.

Laet me betyen.

PICARON.

Ay zet oan auw lippen.
Den weyn es vet, en glad, hey zal als bóter glippen.

AEGJE.

Hemme.

PICARON.

Dit vat is redleyk vol, noar ooirdeel van 't geluid,
't Is beſt da 'k ik 't niet roer; ógh den bóyem berſt 'er uit.
Meyn lieven Kóningin, wil dy mey nu verloaten?
'K ik meende deeze keer ter deeg met au te proaten,
Van Grampeer del Pluris, zuó onbeſchoamt als ſtaut.
Hey was in weysheid jong, en in zeyn joaren aud.
Toen vreyden hey Sloffoelis, uit liefde, om haar zingen,
Moar Slofoelis wau moar drubbelen, en Pluris die wau ſpringen;
Verſtoa dy wel vrauw Nicht? ach! wa gelukkig lót,
Zey kuſt hoar lieven hart; de geeſten zeyn in ſlót,
De weyn bewolkt rondom, en moakt de zinnen duiſter:
Meyn nacht es gepaſſeert, meyn dag die kreygt een luiſter;
'K ik voel alreets een ſtroal van Auróra in meyn hart,
Hier goat den kerker op van al meyn peyn en ſmart.
Ach! langverwachten ſchat, ó! koffer vol juweelen.

Zy dreigt van de ſtoel te vallen.

Hólla, doar leed geen bed, gey zauwt zó bólta ſpeelen;
Zey ſtrekt haar leden uit, nou es den rechten teyd,
Da 'k ik mey meeſter moak van al de zwoarigheyd.

Hy neemt den buidel, en al 't zilver en goud.

Zeyd welkom woarde moagt, voogdeſſe op der oarden;
Auw heldren glans verdooſt de ſtarren hoog van woarden,
Gey helpt een auwe vrauw an een galjoart perſoon,
En geeft een jonge moagt an een ſtókaud patroon.
Auw liefde es ongeveinſt, wie au ſtoat te beminnen,
Die komt uit rechten liefde, met al zeyn hart en zinnen,
Gey zeyt niet van deez vrauw, nóch van hoar teſſe geteelt,
Fortuin heeft zelfs deez bal mey gunſtig toegeſpeelt.
Woar zeyt dy Bellecóleur, en Aneta? help triompheeren;
Het regent reyſtenbry: Jupyn wil gaſtereeren.

VIII. TOONEEL.

PICARON, BELLECÓLEUR, ANETA, AEGJE.

PICARON.

HIer leed meyn lammeken, in Bacchi zachten arm.

BELLECÓLEUR.

Steekt 'et den górgel af, zuó moakt 'et gieen alarm.

PICARON.

Zweyg vuilpruim, zweyg, den koekoek moet au ploagen.

ANETA.

'K ik wensch au veel geluk, Sinjoor, in au gelukkig joagen.
Den vógel es in 't net; door al 't lieffeleyk geluid.

PICARON.

'K ik schenk hem au liên; plokt 'em voort de ved'ren uit.

BELLECÓLEUR.

Hey dunkt mey redeleyk bont, doar es wa an te plokken,
'K ik zal die hieele mas, met stoart, en al uitrokken.
Moar geef road Picaron, woar bleyft dan 't noakten vel?

PICARON.

'k En weet es niet, zuó gey da moakt zuó es 't mey wel.

BELLECÓLEUR.

Meyn ziel, 'k en weet gieen road, gey moet doar op studeeren.
En moaken dat 'et ook fatsoenleyk mag passeeren.

ANETA.

Da geyliên 't met mey verstond, wey verrasten, met hoar, Crispeyn.

BELLECÓLEUR.

Ba woarom?

ANETA.

Hey zeed, dat de Hóllandse vrauwliên konstanter zeyn
Voor hoar eer, als de Bróbanders, da kan 'k ik niet verkróppen,
D'óccoazie es noauw reyp, om 'em op de mond te doen klóppen.

PICARON.

Wa waude beginnen?

ANETA.

Wa doar van es onderstoan;
Ze es doar toe heyen amiroabel wel gedoan.
Ze heet hoar zelven door den dronk zuó vergeeten,
Da ze, in een dommeling, nie beter en zal weeten,

ógh 't es haar eigen man die haar zuó vrey genoakt.

PICARON.

Dan es 't heel noodig da men haar onkenboar moakt;
Crifpeyn mocht anderfins haar weig'ren te befloapen.

ANETA.

Hey zal zich zelven aan den toeftel eer vergoapen;
Zó zal 'k ik haar toereên.

BELLECÓLEUR.

Toog ons eens au practeyk.

PICARON.

Aneta, da ge doen wilt dat doet hoafteleyk;
Crifpeyn mocht au ter halver oanflag óvereylen,
En dan woart gey van 't ftuk.

ANETA.

Kik zal 't nie meer verweylen. *binnen.*

BELLECÓLEUR.

't Benieuwt mey wat 'er van de zoak te worden ftoat.

ANETA.

Kom fteeken wey 'er al ons beft in dit gewoad.
Hoar layfken uit, dit oan, hoar keurs mé, deez hoar óver
Het hoot eerft oangedoan, dit róksken es wa póver;
Maar wie ruilt niet om winft? nau hoar de muts van 't hoot,
En dezen op. meyn dunkt nie datze kwaleyk ftoot.

BELLECÓLEUR.

Geleyk zey doet.

PICARON.

Had dy wa moesjes op 'er koaken.

ANETA.

'Kik heb doar vooroad af.

BELLECÓLEUR.

Wie zau 'er nau nie fchoaken?

ANETA.

Wa dunkt au van deez verandering Picaar?

PICARON.

'k Bekent,
Zey lykt hoar zelven niet; ze 'es próperleyk, en jent,
Verwiffelt van poftuur.

ANETA, *tegen Picaron en Bellecóleur.*

Help mey hoar wa vertillen.

PICARON, *en Bellecóleur.*

Woar had ge 'er graaig?

ANETA.

Doar in 't vertrek.

BELLECÓLEUR.

Zal da wel lokken willen?
Zey es zuo ſlap, en zwaar, men ley, naar meyn verſtand,
Haar nutter op deez bank; dan es zey bey der hand;
Om ze aan Criſpeyn, kwansweys bey toeval, op te droagen:
Men tors haar elders, dan, als zey hem kan behoagen,
Doar 't hem believen zal.

ANETA.

'K ik heylig auwen road.
Dóch 't es hoognódig da 'k ik mey niet in en loat
Met hoar hem oan te biên; 't zau van mey zuo wel nie voegen.
'K ik ſpeel voor zeyn matres.

BELLECÓLEUR.

Wel 'k ik zal au vernoegen;
Mits da 'k ik mé deel in 't geen gey voor hoar geniet.

ANETA.

Gey zult. moar, zien wey hoe men beſt hem 't lyf vol giet
Met weyn, dan es hey mild.

BELLECÓLEUR.

Goed; hed dyze gegreepen?

PICARON.

Wat leed daar aan; da men nie droagt, da mag men ſleepen.
Ze leggenze op een bank die daar ſtaat.

BELLECÓLEUR.

Leg doar meyn beesje, ſloap wat, zulde, 't es au beſt.

PICARON.

Moar, volk woar denkt gey hoar te loaten op 'et leſt?
Als men 'er onze wil, in 't end af heet genooten?

ANETA.

Da weet 'k ik wel, bey nacht, haar ſlechts ten huize uitſtooten.
Stil; doar 's Criſpeyn.

IX. TOONEEL.

PICARON, BELLECÓLEUR, ANETA, AEGJE, FREEK.

Ze vallen beide Freek om den hals.

ANETA.

BA zeyd dy doar Sinjoor Crispeyn? ge droagt au vroom;
Da gey ons weêr bezoekt, zeyd dubbel wellekoom.

FREEK, *een halve roes weg hebbende.*

Ik dank je schaepjes, hebje myn knecht hier ook vernoomen?

BELLECÓLEUR.

Ba neen Sinjoor.

FREEK.

Akkerlood ik bin 't hem zó giestig ontkoomen;
Hy had me al weêr achter nae eloopen en hier ebrócht,
Had ik 'em niet te gaeuw eweest. eer hy 'er om dócht,
Was ik van hem weg.

BELLECÓLEUR.

Gey haud auw woord in stoacie
Gelayk een nóbel kwant, behaudens auwe groacie,
'K ik verbeelde mey da ge nie meêr na ons omzien zoud.

FREEK.

Neen, een man, een man, een woord, een woord; ik heb 'et je, as 't nout,
Hier weêr te keumen, toe ezeid; hoe gaet 'et jouw allen?
Is jouw lui kraem nouw wel verzien? valt'er wat te mallen?
Ik heb nouw en vrólyke bui; het mach 'er nouw op staen,
Myn heerschoppen hebben me toezegging edaen,
Van mee, zó drae as ik lós bin, weêr te bevrachten.
Ziet daer moet ik al myn inkommen van verwachten.

ANETA.

Ba wa sjert ons dat? wa weeten wey doar van?
Avous, 'k ik breng au eens, men moet, zó lang men kan,
Zayn hoot niet, met die misjanten zoaken breeken:
't En kan ons ook niet gewachten, nau gey hier zeyd, doar af te (spreeken.

FREEK.

Jae praet je wet, wet zou 't worden? dat ik je, éven zeer,
In 't hongdert heen schipperde, op 'et geneugelyke Meer;

Zon-

onger me te verzórgen van duske ankers, en touwen.

Hy laat geld zien.

aer ik me op verlaeten mag, en geruſt op zee ken bouwen.
lit duske ſpaenders, en kluiten, ſteek ik, jouw hart, jouw inge-
wangd,
ouw oogen, jouw vleys, enne jouw bloed mé in den brangd.
let duske pleyſters, moet men de meysjens trekken, en winnen.

A N E T A.

loar, behuud ons! ik kruis en zégene mey, hoe kunde 't ook
(verzinnen?

F R E E K.

k hou 'er veul óf, dat men zen dingen doet, en zyn tuigje fix
houd.
Iaar laet zien, wie me deuze groote roemer inde hangd douwt?
at geld jouw ereis, Engeltje, mit jouw tóverachtig wezen.
in je nóch wel zó goelyk te zoenen as veur deezen?

P I C A R O N.

a wey eens een rómerke plengde, Sinjoor Criſpeyn,
Va dunkt au 'er af? 't es zuke delecoate weyn.
uw gezondheid.

F R E E K.

Zoet jonges, zoet, hoe binje zó vaerdig mit brengen?
k heb al ereis eklokt, zo doende zou ik moeten krengen.
Zelt 'em zó wel doen.

A N E T A.

Heer, wa zey dy op den dronk noauw gezet!

F R E E K.

Ioor praatewe nouw, van dekens, van lakens, enne van een bed,
nne. . . .

B E L L E C Ó L E U R.

Apropó, Sinjoor Criſpeyn, heddy luſt tot wa recreócïe?
Ve hebben een dierken, 't es toamelayke ſchoon van fócie,
Nie vreemd van talie, en gezond van cóleur,
n kort, hoar ontbreekt, moar, alleen een ſerviteur.

F R E E K.

Il weêr an, as je maer wild, de mensken leeven
Mieſt by de verandering; die het ons de natuur veur eſchreeven.
onger dat zou ik 'et wel ſtellen by myn eigen wyf;
Altyd uit ien bak te ſchaffen, het niet met al om 't lyf.
Vaer is 'et diertje, laet zien? ken ik 'et dienen?
s 't om hulp verlegen? ik zel 'et wel en hangd lienen.

B E L-

BELLECÓLEUR.

Doar leed ze, moar ſus ze ſloapt nóch; ze es moey gerinkelrooyt;
Van huyen mórgen vroeg, en ze heet wat te veel gepooyt,
Bayd tót ze wakker es.

FREEK.

Ik moet 'er wat kwellen;
En zien hoe gemelyk dat zy 'er an zel ſtellen.
Op maysje, op, ſchaemje wet, dat je hier leid en ronkt;
Met een zuid weſter zon dusk te ſlaepen, is zonkt.

PICARON.

Ay! laat ze noch wa leggen.

ANETA.

Freek by de hand vattende om binnen met hem te gaan.
Loat ze nóch wa ſloapen.

FREEK.

Kyk, ze verroert 'er, ze rekt 'er, ze begint te gaapen.
Ik zel zó van langd óffteeken maysje, ſtae op; wil je mé?

AEGJE.

Hemme, neef Jan van Spanje, laet me mit vré.

FREEK.

Ze droomt.

PICARON.

Neef Jan van Spanje, die zel ſtrak eens voor au tappen.
Hey zit en keert 'et ſpit, hey broayt wat auwe lappen.

BELLECÓLEUR.

Zey leed den zak weêr neêr, en al den hutspót zacht.

FREEK.

Op vryſter, ſtae óver end as een meyd; daer word nae je ewacht.

AEGJE.

Hemme, neef Jan; hemme, ay! laet me betyen.

FREEK.

Neef Jan moet je ſpreeken; hy leid op zen verſcheyen.
't Is hier te nae by ſtraet; anders, ik zegje dat,
Dat ik ze, uit 'et veurhuis, allien, op een plaats had,
Ik zou ze wel neef Jannen.

BELLECÓLEUR.

Dat zayn twee dronken beeſten!

FREEK.

Ze is niet kwaelik eſtelt om 'er op zen Teſſels me te kweeſten.

BEL-

BELLECÓLEUR.

Goat auw gang.

FREEK.

Fyat, ik heb 'et 'er nouw op ezet.
Een dronken wyf, zaid 'et ſpreekwoord, is een engel in 't bed.

BELLECÓLEUR, *tegen Aneta.*

Help auw Serviteur.

FREEK. *tegen Aneta.*

Ja dat 's goed; ik heb jou ierſt wat te zeggen.

tegen Aegje, die op de vloer valt.

Zoet kynt, ſtae over end, je moet hier niet gaen leggen.

Ze draagenze binnen.

AEGJE.

Help, Jan neef, help; ze ſcheuren me van mekaar!

X. TOONEEL.

PICARON, BELLECÓLEUR.

PICARON.

WA moakt die karonje een afgryſſelayk misboar.

BELLECÓLEUR.

Picaron, meent gey, zuó rójoal, den jonker te ſpeelen?
Met de tes, met het geld, en alle de juweelen?
Da verſtoa 'k ik zuó niet, 'k ik trok wel, om Anetas wil,
Doar even, auwe infoame ſcheidinge in geen geſchil,
Moar 'k ik ha niet in den zin, mey van au te loaten droelen.

PICARON.

En wat zey 'k ik au ſchuldig, Uffrauw, naar auw gevoelen?

BELLECÓLEUR.

Den geheele maſſa, en noch meer daar toe, vroagd dy dat?

PICARON.

Ba gey ſprekt zuó parmantig, ógh gey 't in auwen diefzak had.

BELLECÓLEUR.

Da 'k ik niet en heb, da zau 'k ik mógen krygen.

PICARON.

Zal 'k ik au wat zeggen gouvernante? 'k ik puf auw drygen.

BELLECÓLEUR.

Oanſchouwt mey onzen ſoldoat, hoe ſpeelt hey den gebroayen hoan,

'tEs

't Es au gewisseleyk vergeeten, woar meyne noagels stoan.
En doar zeyt dy staut op, bezórg au veel eer oan alle kanten;
'K ik weet ze au goeye koop nóch ieens in auwe trónie te planten.

PICARON.

Doar hed dy de tesse, met de riem.

BELLECÓLEUR.

'K ik wil nóch meêr.

PICARON.

Doar zeyn nóch twee patacons.

BELLECÓLEUR.

'K ik woarschauw au, meyd den tweeden keer,
Meyn toorn, ba tjen, zauwt gey steeds van het meyne smullen?
En 'k ik zórge moeten droagen, om au den rób te vullen?
En gey met den besten buid deurgoan? hólla wat Singjoor,
Zeyt gey meyn oppasser? doar geef 'k ik au lógys voor.

XI. TOONEEL.

PICARON, BELLECÓLEUR, ANETA.

ANETA.

Uffrauw! Uffrauw!

BELLECÓLEUR.

Wa es 'er? hoe zeyt gey zuó uitgeloaten?

ANETA.

Ziet eens, Crispeyn, heet mey deeze twee Ducoaten
Gegeeven, hey beluófde mey nóch meer.

BELLECÓLEUR.

Hoe komt den gek
Zuó mild?

ANETA.

En 'k ik ontfutselden hem dit, met een oardige trek,
In 't duister. hoe willen wey 'em strak met de kuisheid scheeren
Van de Hóllanders!

AEGJE *van binnen.*

Help! ik kan me niet langer verweeren,
Brangd! help! help! help!

XII. TOONEEL,

PICARON, BELLECÓLEUR, ANETA, AEGJE.

AEGJE *Picaron om den hals vliegende.*

HElp! neef Jan van Spanje! ſtae me by!
óch! óch! 't is daer achter in jouw kamer zó onvry;
óch! ik bin hiel ontſtelt. myn bienen trillen, en beeven.
Myn zó onbenierlyk te hangdelen, wet zel ik nóch beleeven?

PICARON.

Hoe tiert gey au zuó an? lós, loat me lós, zeg 'k ik! word dy dul?

BELLECÓLEUR.

St. An, es da gillen!

FREEK.

Waerom maakt de flaers zuken ſpul?

AEGJE.

Myn lieve Freek, ſtae jy daer! in wet gat heb je eſteeken?
Myn hart ſpringt myn op van vreugd, zó drae as ik je hoor ſpreeken.

FREEK.

't Zel nóch ſlimmer doen as hart waeyen.

ANETA.

Es 't wel meer geſchied?

FREEK.

Wet Freekt jouw de kóp, deink ik?

AEGJE.

Hoe Taet, ken je me niet?

FREEK.

Wet kennen? wet Taet?

AEGJE.

Is 't meuglik! bin ik dan zó bedroogen?

FREEK.

by zich zelf, terwyl Aegje hem onder de hand beziet.

Ze noemt me by me naem, dat het ze uit 'er duim niet ezoogen.
Ik wou dat ik hier al van daen was.

AEGJE.

Ay, kyk men ereis ter deeg an.

F R E E K. *haar óver zy beziende.*

Wet zel 't nouw weezen?

A E G J E.

Bin ik jouw wyf niet? en jy myn man?

F R E E K.

Ik ken gien wyf, loop, loop. hier zel de hongd op zen ſtaert ryen;
Ze zeid dat ze men wyf is.

A E G J E.

Heer! durf je me dat ontſtryen?
Wet keumt men óver! dat men man myn verzaekt, daer hy men
En ſpreekt? (ziet.

F R E E K. *haar meer beziende.*

't Gelykt 'er wel an'er ſpraak; maer ze gaet angders ekliet.

P I C A R O N.

Criſpeyn es ongetrauwt, woar leed dy van te ſpooken?

A N E T A.

Wie doar?

XIII. T O O N E E L.

P I C A R O N, B E L L E C Ó L E U R, A N E T A,
F R E E K, A E G J E, W I E B I S.

W I E B I S.

GEnaevend hier in huis, 'k had de Schipper graeg eſpróken.
Ik denk, dat hy hier al weêran is.

A E G J E.

óch! Wiebis, óch!
't Is goed dat jy hier keumt, lieve Wiebis, zeg jy dóch
Waer je me veur an ziet, help me uit 'et verlangen?
Bin ik Aegje Freeke niet?

W I E B I S.

Geef iens een kaers.
met de kaars in de hand. Al moſt ik hangen,
Ik ken je niet.

A E G J E. *haar zélf beziende.*

ó myn! ó myn! hoe keum ik dusk vermaelt?
Ik bin nouw zelf van myn eigen zelfs verdwaelt.

Hoe keum ik weêr te recht? ken zó en mensk van zich zelfs verdoolen?
Lieve deugd! myn tuig, myn riem, enne myn zulver is me ontstoolen.

FREEK.

't Is myn wijf! hoe duivel kom je t'Antwerpen? dat ik dusk vloek,
Zeg Aegt?

WIEBIS.

Bin jy 't vrouw?

AEGJE.

óch ja Wiebis! ik bin 't.

WIEBIS.

Je mocht de koekoek.

FREEK.

Wie... maar, hólla, dat gorlegóy most ongs niet hooren praeten,
Juffrouw Bellecóleur, beliefje ongs wat allien te laeten?
We hebben deuze vrouw wat te zeggen in vryegheid.

BELLECÓLEUR.

Zeer gaarne Sinjoor, wey goan tót auwen dienst bereid.

XIV. TOONEEL.

FREEK, AEGJE, WIEBIS.

FREEK.

WIe ried jouw zó stout dat jy je nae Antwerpen dorst begeeven?

AEGJE.

Myn groote nieuwsgierigheid het me hier toe ebrócht, 'k zel 't myn leeven
Niet weêr doen, Taet.

FREEK.

Je zelt het jouw leeven niet weêr doen, schoon bescheit;
Ik geloof dat jouw reis, hier nae toe, op ien lelyke moêr leid.
Je hebt me dat veur zeker wel mier eklaert veur deezen.

AEGJE.

Neen, veurwaer, zó waer as ik leef, niet, óf ik mot wat weezen.

FREEK.

Wet doeje dan in deuze kuf? enne dus misselyk eklied?

Zó je, hier, zó de hoer niet en ſpeult, zó verſtae ik 'et me niet.

AEGJE.

Myn lieve gouwe Freek, waer meug je me meê betygen?

WIEBIS.

Ziet Schipper, as daer wat van te zeggen valt, dan mote jy zwygen.

AEGJE.

Is je dat zó in de weg, dat ik in dit huis bin?
Om dat het niet te pluis is? wat doe jy 'er dan in?
Wiebis, zeid me genoeg; je zoud me wel op de kóp ſchyten,
As je koſt, maer, 't valt zó 't wil, ik zel 'er deur heen byten:
Wet mien je wel? denk...

FREEK.

Wel hey Aegt!

AEGJE.

Wel hey Freek!

FREEK.

Wet veur ien weêrzoorden,
En vuilen, beſcheid geef je ien mensk!

AEGJE.

Ik ken me verantwoorden,
En om je ierſt te toonen hoe ik hier in huis keum, Neef Jan
Van Spanje, riep me in 't verbygaen in, en....

FREEK.

Wie?

AEGJE.

Wel, die man,
Die daer binnen is, je kent begommen zó onnózel vraegen,
óf 't ien wilde vreemt was!

FREEK.

Dat zelje jouw beklaegen;
Bin je zuk ien Venus? bin je zulk ien ritſige teef?
Dat je 't mit en gaeuwedief houd; en hum den naem geeft van neef!
Om jouw vuiligheid te bewimpelen, en myn te doeken?
Foey jouw an.

WIEBIS.

Hoe! ſchroomje niet teuges de vrouw te raezen, en te vloeken?
Daer ik by bin? wet zou 't mit jouw wezen as ik klappen wou?

Ik

Ik ken 't ook niet langer laeten; hoor vrouw...,

FREEK.

Wiebis.

WIEBIS.

Hoor vrouw.

FREEK.

Zwyg tóch.

WIEBIS.

Ik wil niet.

AEGJE.

Hoe is 't Wiebis?

FREEK.

Hoor, Mem, ik zel 't je zeggen;
Ik zoek 'et vergeefs veur jouw te verbergen: 't is niet t'ontleggen.
Dit is een hoerhuis, daer ik me niet as 't behoort
Gedraegen heb; as ik t'Antwerpen keum, en, met ien woord,
In onkuisheid verloop.

AEGJE.

En jy durft me nóch venuſſen? 'k zel toonen,
Dat 'et me liet is.

FREEK.

Och! ik miende myn zelven te verſchoonen,
Mit jouw vuil te maeken.

AEGJE.

Waerom zeide je dat je gien wyf koſt?
Toen ik je vroeg, óf ik jouw wyf niet was?

FREEK.

Om dat ik zo zeggen moſt;
As ik onbekent wou blyven, en myn doen wou verbloemen,
Veur dit vólk, en jouw: wangt behalven dat ik 'er me Criſpyn laet noemen,
Zó weeten ze niet beter, óf ik bin ongetrouwt, en vry.

AEGJE.

Waer vervalje toe!

FREEK.

't Is me van harten liet, ai, laet 'et daer by,
En denk 'er niet meer an, ik zel me veurtaen zó eerlik draegen.

AEGJE.

Mag ik 'er vast op gaen?

FREEK.

Ja je tóch.

AEGJE.

'k Zel 't den nach iens mit jouw waegen.

WIEBIS. *Aegje zoent Freek.*

Wet zó! leg mongd an Jans kynt.

AEGJE.

Ik beloofje nouw dat ik nooit weêr
Zonger jouw van huis zel gaen.

WIEBIS.

Dat 's naer myn zin.

FREEK.

Kom nouw, hoe eer
Hoe liever, naer jouw tuig vernómen, en wie jouw het uit etrokken.

AEGJE.

'k Misten niet toen ik hier in huis kwam, 'k bin hier wis eplokken.

FREEK.

Weet je dat niet beter?

AEGJE.

Neen: ze maekten me met'er haest buis.

FREEK.

'k Weet raed, Wiebis, dat niemend hier weg raekt uit 'et veurhuis,
Pas snedig op, en laet me allien, veur ierst, mit 'er omspringen,
Je mot me helpen, as 't 'er op an komt, om 'er te dwingen.
Laet ze keumen.

XV. TOONEEL.

FREEK, AEGJE, WIEBIS, PICARON, BELLECÓLEUR, ANETA.

FREEK.

HEb je lui kennis an deuze vrouw?

PICARON.

't Es een snól,

Ze heet hier wel twee moanten geluopen met een geplukten pól.

FREEK.

Schelm! dat liegje; wangt ze was veur vier etmael t'Enkhuizen.
Voort geef 't goed weêr, dat je 'er ontſtólen hebt, óf 't zel 'er kluizen.

PICARON.

Ba Sinjoor, geſtólen? 'k ik....

FREEK.

Jae geſtólen, geeft 'et al daedlyk weêr,
Zonger dat ik je mier hoor kikken.

PICARON.

'K ik verſtoa niet...

FREEK. *tegen Wiebis.*

Trek van leêr.

terwyl 't geſtólen goed werd weêrgegeeven.

Dat gaet wel; zó moeten de ſchamele lui mekaâr betjoenen.
Is 't 'er Mem?

AEGJE.

Jae.

FREEK.

Nouw moeten wy ze wet ófróſſen, en de kit uitboenen.

UIT.